

г.б.в. административен инспектор
ВСС-9035 17-07-2017

ПРОКУРАТУРА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Районна прокуратура град Плевен

ДО
ПРОКУРОРСКАТА КОЛЕГИЯ
НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ОТГОВОР НА ВЪПРОСИТЕ, ПОСТАВЕНИ ОТ СДРУЖЕНИЕ „СПИНОК“ ГРАД КЮСТЕНДИЛ

ОТ: ВЛАДИМИР ВАЛЕНТИНОВ НИКОЛОВ- Административен
ръководител- Районен прокурор на Районна прокуратура град Плевен,

КАНДИДАТ ЗА ЗАЕМАНЕ ЗА ВТОРИ МАНДАТ НА
ДЛЪЖНОСТТА „Административен ръководител- Районен прокурор на
Районна прокуратура град Плевен”

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА ЧЛЕНОВЕ НА
ПРОКУРОРСКАТА КОЛЕГИЯ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ,

На основание чл.50, ал.1 от Наредба № 1 от 9 февруари 2017 година
за конкурсите за магистрати и за избор на административни ръководители
в органите на съдебната власт, представям на вниманието Ви отговорите
на поставените към мен въпроси от сдружение „СПИИНОК“ град
Кюстендил.

Отговор на въпрос № 1:

Считам, че в качеството на прокурор и кандидат за заемане на
длъжността „Административен ръководител- Районен прокурор на
Районна прокуратура град Плевен“ не следва да правя асоциации между
изображението на печата на сдружение „СПИНОК“ и кметове на
български градове.

Отговор на въпрос № 2:

Прокурорите от Районна прокуратура град Плевен са завършили Юридическите факултети на различни висше учебни заведения в страната. Четирима прокурори са завършили Юридическия факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“, всички редовна форма на обучение.

Отговор на въпрос № 3:

Наказателното правораздаване, наред с гражданското и административното правораздаване стоят в основата на модерната правосъдна система. В този смисъл, то безспорно е част от фундамента на справедливостта и законността. Само по-себе си обаче, изолирано от останалите, наказателното правораздаване не може да гарантира и да доведе до истинско правосъдие.

Отговор на въпрос № 4:

Броят на постановените осъдителни съдебни актове спрямо оправдателните такива в никакъв случай не може да бъде единствен критерий за оценяване на ефективността и справедливостта на правораздаването. Следва да се има предвид, че наказателният процес има две фази- досъдебна и съдебна, като неслучайно съдебната фаза заема централното място и има решаващата роля. Именно независимият и безпристрастен съд трябва да реши основния въпрос в наказателния процес- има ли извършено деяние, съставлява ли то престъпление и извършено ли е то виновно от подсъдимия/подсъдимите. В една демократична правна система, каквато е българската, е напълно нормално една част от внесените от Прокуратурата дела в съда да приключват с оправдателни присъди. Противното би било абсурдно и би противоречало на основните принципи на съвременната държава и общество.

Съотношението между постигнатите осъдителни присъди спрямо оправдателните такива е допустим критерий за оценката на правната квалификация и професионализма на отделните прокурори. Именно като такъв показател е залегнало и в критериите за атестиране на прокурорската дейност. Но то отново не може да бъде абсолютен и единствен критерий, като следва да бъде извършвана задълбочена преценка на всеки един конкретен случай, с оглед установяване на причините, довели до постановяване на оправдателен съдебен акт на съда- дали това се дължи на допуснати от страна на прокурора грешки или например на обективни причини, като откриване и събиране в съдебната фаза на процеса на доказателства, които не са били известни при разследването на досъдебното производство и т.н.

Отговор на въпрос № 5:

Не съществува „кадрова матрица на растежа в наказателното правораздаване в следната възходяща последователност: оперативен работник- следовател- прокурор- съдия“.

За упражняването на професиите на следовател, прокурор и съдия се изисква висше юридическо образование и придобита юридическа правоспособност, докато за „оперативните работници“ няма въведени подобни нормативни изисквания.

Функциите и професионалните задачи на съдиите, прокурорите и следователите, които са магистрати по смисъла на Конституцията на Република България и устройствения Закон за съдебната власт и които са част от българската съдебна система, са коренно различни от тези на „оперативните работници“, които са част от изпълнителната власт и работят в системата на Министерството на вътрешните работи.

Разбира се, няма пречка служители на МВР, които са „оперативни работници“ и притежават юридическо образование и правоспособност, да участват във външни конкурси и след спечелването им да станат следователи, прокурори или съдии. Това обаче е по- скоро изключение, а не правило.

Ясно забележима през последните години е друга тенденция, която обаче касае не „оперативните работници“, а „разследващите полицаи“. Голям процент от спечелилите външните конкурси за прокурори и конкурсите за младши прокурори идват именно от средите на разследващите органи. Намирам, че тази тенденция е положителна, тъй като опитът в реалното разследване и в процеса на практическото събиране на доказателства е изключително полезен в бъдещата работа като прокурор.

Естествени са и кадровите размествания в самата съдебна система, като на проведени вътрешни конкурси, колеги преминават от една в друга магистратска професия. В по- голямата си част тези случаи касаят прокурори, които стават съдии, като обратното е по- рядко явление.

Отговор на въпрос № 6:

Т.н. „маловажни“ и т.н. малозначителни“ случаи категорично не могат да бъде изведени като основен проблем за провеждането на успешна наказателна политика.

Маловажността е възведена от българския законодател като критерий за създаване на привилегирвани състави, които разкриват по-ниска степен на обществена опасност спрямо основните състави на определени престъпления. По същия начин в системата на Особената част на Наказателния кодекс са създадени и множество квалифицирани състави, които от своя страна разкриват по- висока степен на обществена опасност спрямо основните състави. Именно тази богата „палитра“ дава възможност на правоприлагащите органи да подведат конкретния случай под най-

подходящия състав на престъплението, тъй като реалният живот е изключително многообразен и отделите случаи често се различават значително един от друг.

„Малозначителността“ по смисъла на чл.9, ал.2 от Наказателния кодекс има различна функции. Тя е понятие на общата част на наказателния ни закон и теоретично е приложима към всички норми на особената част на кодекса. Нейната роля е при наличието на визирани в закона предпоставки да дисквалифицира определено конкретно деяние като престъпление. Трябва да се подчертае, че критиките към съществуването на този институт на наказателното ни право са породени от неинформираност и неразбиране сред обществеността и непрофесионалните среди. И в правните системи на други държави, които често ни се сочат като пример, съществуват институти с подобни функции. Доктрината и законодателството в тези държави са обосновавали и закрепили нормативно определени критерии- например „липса на обществен интерес“ и др. подобни, които дават възможност на правоприлагащите органи да извършат преценката, че въпреки формалното наличие на признаците на определен престъпен състав, особеностите на конкретния случай налагат да не бъде образувано наказателно производство, образуваното вече такова да бъде прекратено или подсъдимият да бъде оправдан.

Що се касае до втората част от въпроса, а именно „чувства ли се необходимост да се въведе образователен ценз къмто народните избраници“, то българската Конституция и българското изборно законодателство са изрични в това отношение. Принципите на избирателното право са претърпели своето историческо развитие и са изкристализирали до сегашното общоприето в демократичните правни системи положение. Разбира се, в медийното пространство периодично се повдигат подобни въпроси. Дискусия и дебат в обществото са възможни, като всеки един български гражданин е свободен да има своя позиция по темата. В качеството ми на гражданин на Република България и член на обществото, аз също имам своя осъзната позиция и виждане. Считам обаче, че в настоящата процедура по избор на административен ръководител на Районна прокуратура град Плевен не следва да бъдат обсъждани подобни въпроси, още повече че функциите на Прокуратурата на Република България са да брани законността.

Отговор на въпрос № 7:

Не намирам, че към настоящия момент българският наказателен процес има нужда от фигурите на „обществен обвинител“ и „обществен защитник“. По дефиниция и по своята иманентна същност Прокуратурата на Република България е призвана да защитава именно обществения интерес, законността и справедливостта. Именно поради тази причина конституционният законодател е имал мъдростта да структурира

Прокуратурата като част от съдебната система, което я прави независима от външни и политически влияния.

Прокурорът е длъжен винаги да действа в името на общественото благо, да брани правата и интересите на българските граждани, юридически лица и държава. Това принципно положение намира редица реални измерения в законодателството, например чл.48- чл.51 от Наказателно- процесуалния кодекс.

Не случайно, твърдо вярвам, че да си прокурор е не просто професия, а призвание, че истинският прокурор трябва да бъде идеалист и да вярва в това което прави, като брани устоите на законността и принципите на справедливостта със всичките си сили и с всекидневния си труд.

Отговор на въпрос № 8:

Институтът на съдебния заседател в българския модел на наказателно правораздаване е бил обект на множество дискусии и дори спорове в теорията, професионалните среди и в обществото. Създаден като гарант за обществено представителство в процеса на правораздаването, институтът е претърпял редица законодателни промени. Професионалното ми мнение е, че той има своето място, като естествено са възможни някои подобрения. Въпрос на задълбочен анализ и обсъждане е да бъде намерен най- подходящият и адекватен механизъм относно критериите, на които трябва да отговарят съдебните заседатели, начинът за тяхното номиниране и процедурата за избора им.

Отговор на въпрос № 9:

Изразявам категоричното си несъгласие към лансираните идеи българските магистрати да бъдат избирани пряко от гражданите, от „електори“ или по друг подобен начин.

Ние сме част от т.н. „континентална“ правна система, докато подобен род изборност е характерен преди всичко за страните от т.н. „англо-саксонска“ правна система. Там където магистратите или началниците на полицейски структури /например някои щати на САЩ/ се избират пряко от населението на определена административна единица, са налице традиции в това отношение, като в продължение на много години е изграден механизъм, как това да става, без да бъде засегнат интегритетът на магистратите. Тази система обаче въобще не е безспорна, като дори в определени части на САЩ е налице промяна и се наблюдава тенденция към преминаване към друг тип модел.

Въвеждането на изборност на магистратите в България, било то пряко от народа, било опосредено чрез „електори“, ще доведе до опасността от попадането на съдиите и прокурорите под политически или икономически зависимости.

Трябва да се има предвид, че професията на магистратите и техният статут са изключително специфични, като единствените критерии при

преценка на годността на определен юрист да заеме такава отговорна позиция следва да бъдат на плоскостта на професионализма и спазване правилата на етиката и морала. Считам, че през последните години българската система, характеризираща се с провеждането на изключително сериозни конкурси, е много добра и гарантира в голяма степен назначаването като магистрати на отлично подготвени юристи и професионалисти.

Отговор на въпрос № 10:

Механичното трансформиране на щатни бройки за следователи в съдийски такива не би довело до позитиви. Трябва да се има предвид, че функциите на следователите и тези на съдиите са много различни, както са различни и техните професионални опит и компетентност. Много полезен е преходът между позициите на следовател и прокурор, отколкото между тези на следовател и съдия.

Системата на следствието претърпя най- драстичните промени през годините на т.н. "преход", като определено може да се направи изводът, че ролята на следователите беше принижена, което доведе на моменти до практически пълното им изолиране от процеса на разследване. Капацитетът на следователите и техните възможности не бяха използвани пълноценно, като в същото време тяхното място като част от съдебната система е конституционно прокламирано. Отговорност на българския законодател е да намери разумния баланс и да използва адекватно съществуващия ресурс като полезен инструмент в арсенала на политиката на борбата с престъпността и провеждането на бързо, качествено и ефективно разследване.

Отговор на въпрос № 11:

В моята прокурорска практика се е случвало да не поддържам частично, както и на няколко пъти да не поддържам изцяло внесено в съда обвинение. Причините са били свързани със събрани в хода на съдебното следствие доказателства, които са водели и до промяна на вътрешното ми убеждение относно виновността на привлечените към наказателна отговорност лица. В това отношение бих искал да отбележа, че прокурорът е длъжен да събира, както доказателства в подкрепа на обвинителната теза, така и такива, водещи до отпадане на виновността на обвиняемите/ подсъдимите.

Отговор на въпрос № 12:

В практиката ми, когато съм вземал решение да не бъде привлечено определено лице в качеството на обвиняем, да бъде прекратено определено производство или да не поддържам внесено в съда обвинение, съм се ръководел единствено от събраните по делото доказателства и закона. Разбира се, ролята на защитата е много важна, доколкото може да направи

относими доказателствени искания, които да доведат до изясняване на фактичката обстановка и разкриване на обективната истина.

Отговор на въпрос № 13:

„Симонията“, разбираана в широк смисъл като търгуване с духовни ценности и „индулгенциите“ принципно са несъвместими с прокурорската дейност. Категорично заявявам, че те са в разрез и са се недопустими от гледна точка на личния ми и професионален морал.

Отговор на въпрос № 14:

Думата корупция идва от латинското *corrupto* – покварявам, развращавам, развалям. Означават злоупотребата с обществена служба за лично облагодетелстване или, по-конкретно- поведение на длъжностни лица, чрез което те или техни близки се облагодетелстват неправомерно и незаконно, като злоупотребяват с поверената им власт.

Явлението корупция има изключително негативни последиствия в сферата на държавното управление и обществото. Неслучайно то е въздигнато като престъпление от съвременното право. Наказателният ни кодекс предвижда състави на различни корупционни прояви, каквато например е подкупът /Глава осма, Раздел IV от Особената част на НК/.

Част от особеното актуалните задачи на Прокуратурата на Република България в съвременната българска действителност е да се бори именно с това уродливо явление. Извършването на корупционно престъпление следва да бъде доказано по реда и със средствата, визирани в Наказателно-процесуалния кодекс. Проявите на корупция, особено в средите на магистратите, трябва да се наказват с цялата строгост на закона. Считам, че за да има успех в борбата с корупцията, усилията само на Прокуратурата и останалите държавни органи, ангажирани в борбата с престъпността, не са достатъчни. В самото общество трябва да бъде създаден климат на нетърпимост към подобни прояви, като хората имат активна гражданска позиция и съвест.

Отговор на въпрос № 15:

Съгласно чл.186 от Закона за нормативните актове, резултатите от прилагането на нормативен акт се проверяват чрез последваща оценка на въздействието, като въз основа на проверката, ако е необходимо, се предлага отмяна, изменение или допълнение на нормативния акт.

Визираният текст обаче не касае правомощия на административните ръководители на прокуратури. Прокуратурата е част от съдебната, а не от законодателната власт в България и няма законодателна инициатива и правомощия в сферата на законотворчеството.

Отговор на въпрос № 16:

Качествената оперативна работа има своето важно място в борбата с престъпността. Оперативните данни сами по себе си не могат да бъдат поставени в основата на една осъдителна присъда. Те могат да дадат ценни насоки и да улеснят събирането на годни доказателства по съответния процесуален ред. Ето защо екипността между оперативните служби, разследващите органи и прокурорите по делата е от съществено значение.

Отговор на въпрос № 17:

Плюс в моето професионално развитие е, че имам почти четиригодишен опит в системата на разследването, като съм заемал длъжностите „дознател“ и „старши дознател“ /по действащата към онзи момент терминология/. Разследвал съм множество дела, включително и такива, отличаващи се с фактическа и правна сложност и такива, представляващи значителен обществен интерес.

В прокурорската ми практика също нееднократно съм провеждал изцяло разследването по определени дела, като съм извършвал лично и множество отделни действия по разследването.

Отговор на въпрос № 18:

"Управленска отговорност" по смисъла на Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор /ЗФУКПС/ е задължението на ръководителите на съответните организации да осъществяват всяко свое действие, спазвайки принципите за добро финансово управление, законосъобразност и прозрачност, включително да се отчитат за действията си и резултатите от тях пред тези, които са им възложили управленската отговорност.

Дейността на прокуратурите и решенията на административните ръководители, свързани с разходването на финансовите средства, трябва да бъдат изцяло съобразени с принципите и разпоредбите на ЗФУКПС. В Районна прокуратура град Плевен действа стриктна система за финансово управление и контрол. Създадена необходимата за това организация, като действат специални Вътрешни правила за организация на предварителния контрол за законосъобразност на дейността.

Нямам информация и данни дали в юриспруденцията се наблюдава „смесване и бъркане между наказателна и управленска отговорност“.

В системата на Прокуратурата на Република България административните ръководители на отделните структурни звена носят управленска отговорност пред по-горните административни ръководители, Главния прокурор на Република България и Висшия съдебен съвет.

Отговор на въпрос № 19:

Сметната палата на Република България е конституционно предвиден орган /чл.91 от Конституцията/, като правомощията, устройството, организацията и дейността ѝ са уредени в Закона за сметната палата.

Дали България има нужда от Сметна палата със съдебни функции с прокуратура към нея е въпрос, който няма отношение към настоящата процедура и не е свързан с качествата, които трябва да притежава административният ръководител на Районна прокуратура град Плевен. Личното ми мнение е, че създаване на органи с дублиращи се функции, само по себе си няма как да има позитивен ефект в сферата на държавната политика в борбата с престъпността и защита на законността.

Отговор на въпрос № 20:

Въпросът за необходимостта от приемането на изцяло нов Наказателен кодекс на Република България, който да отговаря на съвременните обществени отношения и реалности, периодично се поставя в публичното пространство. През последните години станахме свидетели на няколко опита в тази насока, като бяха изготвени проекти и бяха проведени професионални и обществени обсъждания. Резултатите обаче показват, че към настоящия момент няма достатъчно широк обществен консенсус, енергия и политическа воля, които да доведат до реален резултат в тази насока.

Професионалното ми мнение е, че определено има нужда от приемането на един модерен Наказателен кодекс. В сега действащия кодекс са налице състави на престъпления, които са остарели, като част от тях реално въобще не намират приложение в практиката. Друга част от съставите имат нужда от промени, доколкото са тромави и неефективни. Отделен е въпросът за качеството на направените през последните години изменения и допълнения, тяхната непрещизност и несъгласуваност.

Трябва ли в евентуален нов Наказателен кодекс да има обособени глави, озаглавени „Корупционни престъпления“ и „Престъпления против съдебната система“ е въпрос на конкретно обсъждане и систематика на структурата му.

Големият проблем в българското наказателно правораздаване обаче, се корени не в материалното, а в процесуалното ни право. Категоричното мнение на прокурорската гилдия, включително и моето е, че трябва да се изостави тромавия формален процес. Жизнено важно е да се опрости процеса на доказване и да се гарантира провеждането на едновременно справедлив, но в същото време бърз и ефикасен процес. Няма как от Прокуратурата на Република България да бъдат изисквани резултати, без да ѝ бъде предоставен подходящият процесуален инструментариум за постигането им. В този смисъл приемането на изцяло нов, или най-

малкото приемането на изменения и допълнения на сега действащия
Наказателно- процесуален кодекс, е крайно наложително.

14.07.2017 год.
град Плевен

С уважение:

~~Владимир~~ ~~Николов~~-
Административен ръководител
Районен прокурор на РП град Плевен/